

גיליון מס' 11 • פרשת וישלח • תשפ"ג

קרובה ישועתך לבוא

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של הרה"ק רבי מרדכי מקוזמיר זי"ע סיפורים ותולדותיו, ותולדות תלמידיו אחריו

סיפור השבוע

מסופר על יהודי אחד ששהה בעיר קוזמיר, ולפני שנסע חזרה לביתו נכנס לאדמו"ר ר מרדכי מקוזמיר זצ"ל כדי לקבל ממנו ברכת הדרך וגם להגיש לאדמו"ר פתק עם מבוקשו. לאחר מכן רץ אותו יהודי לתחנת הרכבת שהייתה רחוקה מקוזמיר מרחק רב מאד, וכשבא לתחנת רכבת איחר בכמה דקות את הרכבת והרכבת נסעה לדרכה בלעדיו. והיה צריך לחכות ולהמתין עד הרכבת הבאה שתצא יום למחרת. חשב אותו יהודי שיוכל בזמן הזה, עד שהרכבת הבאה תבוא, לנסוע חזרה לאדמו"ר מקוזמיר זצ"ל ולהתייעץ איתו בנושא נחוץ אחר. נסע בחזרה לקוזמיר ונכנס בבוקר מוקדם לחצרות קדשו של האדמו"ר זצ"ל. שאלו אותו המשמשים של האדמו"ר למה חזר והרי אתמול כבר היה פה לקבל את ברכתו של האדמו"ר, והשיב להם אותו יהודי שחייב להתייעץ עם הרב על עוד נושא חשוב ונחוץ. הכניסו אותו המשמשים פנימה לאדמו"ר, למרות שהיה זה שעה מאוד מוקדמת בבוקר וזה לא היה שעה של קבלת קהל כלל. כאשר נכנס לאדמו"ר לקודש פנימה נתמלא פחד גדול ושכח מה רצה להתייעץ עם האדמו"ר בדחיפות. וכששאל אותו האדמו"ר זצ"ל על מה הוא רוצה להתייעץ איתו, עמד היהודי נבהל ומשתומם במקומו ולא ידע מה לענות לאדמו"ר. עמד כך היהודי כמה רגעים עד שהושיט לו האדמו"ר זצ"ל את ידו וברך אותו שוב פעם בברכת פרידה, ובתוך ברכת הפרידה שברך אותו האדמו"ר הכניס ונתן לו את התשובה לשאלה שאותו רצה היהודי לשאול מהתחלה, ושבגללו חזר בחזרה לאדמו"ר. קיבל היהודי את ברכת הפרידה ויצא באימה ופחד מחדר האדמו"ר בחזרה לתחנת הרכבת, וראה בחוש שהאדמו"ר זצ"ל כיוון והבין את מחשבותיו ומה שרצה לשאול ולהתייעץ וענה לו עליהם תשובה ברורה. וכמה ימים אח"כ לא יכל לשכוח את המראה הנפלא שראה בעיניו את רוח הקודש של האדמו"ר מקוזמיר זצ"ל.

אמרות טהורות

"וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום. ויצו אתם לאמר וגו'. ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה וגו'

הענין והאמת מזה דכתיב תשית לראשו עטרת פז, ובגמרא תפלות אבות תקנום, היינו שאבות הקדושים פעלו בתפלתם עד סוף כל הדורות שכל אחד יהיה ביכולתו לדבק את עצמו בהשם יתברך ושתתקבל תפלתו, ועיקר התפלה היא במדת יעקב ובבחינת תתן אמת ליעקב, ואיתא מפני מה הראשונים התפללו ונענו מפני שהתפללו בשם, ואיתא בספרים הקדושים 'בשם' נוטר' (ראשי תיבות) ב'לא ש'פתי מ'רמה, היינו במדתו של יעקב בחינת אמת, והוא מדת תפארת כי בזה השם יתברך מתפאר כנודע מאמר הזוהר הקדוש חזי במאי ברא אתינא לקמך, והתפלה גם כן צורך גבוה לתקן בעולמות העליונים. ואיתא בגמרא תפלת ערביץ רשות, 'רשות' בגמטריה כמנין השם 'שק"ו צי"ת' (ר=200, ש=300, ו=6, ת=400, ביחד =906, ש=300, ק=100, ו=6, צ=90, י=10, ת=400, ביחד=906) וגם בגימטריה כמנין 'תועלת' (רשות=906, ת=400, ו=6, ע=70, ל=30, ת=400, ביחד=906), בחינת שפלות מדת יעקב, גם 'אמת' נוטר' (ראשי תיבות) א'פר מ'ה ת'ועלת, מידתו של יעקב, ועשו כוונתו לבטל ענין התפלה, כי 'עשו' נוטר' (ראשי תיבות) ע'שיותיו ש'וא ו'שקר, ההיפך מדת יעקב אמת ושפלות, ועשו מדתו גאוה ושקר בסוד אל תבואיני רגל גאוה.

פניני פרשת השבוע

מאת המחנך ר' בעריש גוטשטיין

השבוע בפרשה לומדים על המאבק של יעקב אבינו עם שרו של עשיו, כמו שכתוב "ויותר יעקב לבדו, ויאבק איש עמו, עד עלות השחר, (וישלח פרק ל"ב פסוק כ"ה) ופירש"י בשם אבותינו זכרונם לברכה (בר"ע ז"ג) שהוא שרו של עשיו. השאלה מהו המסר הנלמד לכל יהודי לכל הדורות ממאבק שמימי זה? יעקב אבינו מצא את עצמו בודד במאבקו לאחר שמשפחתו ובניו, שהם היו משענתו היחידה, כבר חצו את מעבר יבוק, מהי הסיבת היוותותו לבדו? רש"י מביא הגמרא בחולין ל"ב בגלל ששכח פחים קטנים וחזר עליהם, כלומר: היציאה שלו היתה רק בדיעבד, לו היה יודע בבירור שלקח הכל עמו, לבטח היה ממשיך בדרכו לארץ ישראל, אך יש מפרשים שיציאתו היתה לכתחילה למטרה רוחנית שאין כמוה, למאבק איתנים זה, למגר כוח הרע שבעולם, על עוצמת מאבק זה נאמר במדרש דברים נפלאים "רבי ברכיה בשם רבי סימון אומר: אין כא- ל, ומי כא- ל ישראל סבא, מה הקב"ה כתוב בו: ונשגב ד' לבדו ביום ההוא, (ישעיה ב') אף יעקב- ויותר יעקב לבדו, (בראשית רבה ע"ז, א') כל הקורא מתפלא על השוואה בין ה"לבדו" של הקב"ה, לבין ה"לבדו" של יעקב אבינו, דורשת הבנה? מה המסר הרוחני שניתן להבין לכל יהודי ממאבק זה? מהו סוד המידה של "לבדו"? שמתוך מידה זו צעד יעקב אבינו המאבק בשלימותו, המלבי"ם בביאור הדברים וז"ל: ויותר יעקב לבדו, היינו שיעקב הכין עצמו אז לנבואה, להכין את עצמו להפשיט את החומר מעליו, ותישאר נפשו לבדו מתבודדת עם האור העליון הרוחני, שזה המליץ במה שכתוב: ויותר יעקב לבדו, שיעקר שם יעקב או משה וכדומה לא נאמר על החומר שהוא רק הלבוש של יעקב, כי עקר שם יעקב הוא על יעקב הפנימי, שהוא נפשו ונשמתו שזה יעקב העיקרי, רצה לומר שנפשו של יעקב נותרה לבדה מופשט מן האישית והחומר. כמו"כ נאמר באבות בן זומה אומר: איזהו חכם הלומד מכל אדם, איזהו גיבור הכובש את יצרו, איזהו העשיר שמחה בחלקו, שמעתי ביאור נפלא מה מדרך לנו כאן בן זומא, כי האדם יש לו ובו ובעצמו כל המעלות, והוא בלתי תלוי באחרים, אדרבה שלמותו של המעלות הנו דוקא כשבאים מכוח מעבודתו, זהו סוד ה"לבדו" שמתוך שהוא "עצמי", יחיד, מקורי, יחודי, זאת אומרת שמצד אחד: לחיות עם הציבור ולא להיות פורש מן הציבור, אך מצד שני: עליו להיות לבדו בעולמו, כפי שתאר הרבי שמחה בונים מפשיסחא

המשך בעמ' ב'

נפלאות ערותיך

קודם המלחמה העולמית עמד על פרק דבר שנוגע בגזירות על כלל ישראל, ונאספו כל גדולי ישראל בפולין והעלו הצעה שע"י סכום כסף גדול שישלמו במקומות הגבוהים יתבטלו הגזירות, כפי שהיה נהוג אז במלכות רוסיה והרה"ק ר' מרדכי מקוזמיר ז"ל לא הסכים לעצה זו ואמר האדמו"ר מאסטראווצע שצריך לשמוע לדעת האדמו"ר ז"ל כי הוא פועל ישועות וע"ז ענה הרב הצדיק מגור שג"כ שמע מאביו בעל "השפת אמת" שהאדמו"ר מקוזמיר הוא פועל ישועות והסכימו כולם לעצתו של האדמו"ר ז"ל.

פניני פרשת השבוע-המשך

זי"ע, פעמים נדמה לי שכל יהודי הוא עץ בודד במדבר, בן יחיד לבורא עולם, ואין לו לרבש"ע בעולמו אלא אדם אחד, כשם שהוא אחד, כפי ההגדרת המהר"ל מפראג בספרו תפארת ישראל פרק ג' שמאריך שם להסביר שהקיום של העליונים הוא קיום בפועל, ואילו של התחתונים הוא קיום בכוח, לפיכך התחתונים נמצאים תמיד בתנועה ובהתקדמות, ואלו לאדם לחשוב שמדרגתו תגן עליו והוא יצליח להישאר תמיד במדרגתו, ומוסיף שם: לפיכך שמו ראוי לו שיהיה משתתף עם האדמה, שהיא מיוחדת לצאת מן הכח אל הפועל בפירות, צומחים, וכל אשר שייך אליה, וכן הוא האדם יוצא כחו אל הפועל, ולכך שלימות האדם נקרא גם כן בשם "פרי" מאי פירות? אלא מצוות, הרי בשביל בשביל שלא הוציא שלימות שלו אל הפעל, שנקרא בשם אדמה, נאה לו והוא נאה לשמו, שיוצא האדם מכוחו אל הפועל, וזה עיקר תפקידו של האדם לדרוש מעצמו, כך האדם אינו יכול למלא את צמאונה ורעבונה של הנפש בעולם הזה, אלא לשמוע בקול המצוות הצועקות שיקיימים עוד ועוד הרה"ק רבי יעקב יוסף מאוסטראה (השני) זי"ע ביאר לשון התפלה "אשרי איש שישמע למצוותיך", שכאשר ישראל קם בבוקר צריך להטות אוזן ולשמוע איך שהמצוות צועקת אליו לקיימם, הטלית מבקשת ממנו שיתעטף בו, התפילין מתחננות שילבישם, וכן כל מצוות ה' צועקות ומבקשות, ואשרי למי שישמע לקולם לשמור לעשות ולקיים (ארץ החיים אות רעז) מספרים שבאחד הימים פגש הגה"ח ר' גדיל אייזנער זצ"ל את אחד ממכיריו מן הימים שלפני המלחמה, קדמו בברכה, קראו בשמו ושללו לשלומו, ענה הלה: איך בין שוין נישא די זעלבער... פניו נותרו אטומות ומנוכרות, רימז ששינה דרכו ושמו... ר'גודל נקט אז במילים נוקבות לפתוח את לבו ואמר לו: מי לימדך לדבר כך? וכי היטלר ימ"ש? הלה פרץ בבכי נורא: איבדתי את אבי ואני ואת כל משפחתי, איך אפשר להביץ? איך אפשר להמשיך? ר' גודל הניח לו לשפוך לבו ולאחר מכן החל לנחמו ולחזק, ובתוך הדברים אמר לו: וכי את הכל הינך מבין? כלום ברור לך כיצד יכול להיות שבוארשא נשמע קולו של אדם המדבר באמעריקא? ואף על פי כן הינך משתמש בזה, הרי לך שיכול אתה לעשות דבר גם כאשר אינך מבין על בוריו, ממילא יכול אתה לעבוד את השי"ת גם כאשר אינך מבין את דרכי הנסתרות, כה האריך עוד לחזקו ולדבר על לבו, וסיפר ששנים עברו ולא נתראה עמו ולא ידע מה עלה בגורלו, פעם, אחר עלותו לארץ הקודש הלך ברחובות תל אביב, ולפתע עצר בסמוך לו יהודי שומר תורה ומצוות שנסע על אופניים וקרא לו: ר' גודל, ר' גודל, והציע לו להצטרף לנסיעה ולהיכנס אל מושב כסא המחובר לצידי, ר' גודל הסתכל לעבר הבית מושב, חקרה במבטו ואמר לו שאינו יודע איך יכנס בכלל אל המושב הנמוך הזה... ענה לו: מה בכך שאינך מבין, כלום את הכל הינך מבין, און דער ראדיו פארשטייסטו יא?, ר' גודל שעתה הכיר את בן שיחו, שמח מאד למראה עיניו, וכאשר סיפר זאת ציין בשמחה, שיזכה להקים בית נאמן בישראל, הנה הוא קנה הגבורה, ועושר האמיתי, והחכמה שלמד מכל אדם, בלתי תלוי כלל בזולת אחרים.

צדיקים במיתתם קרויים חיים

מגורים

מספר אחד מרואי הישועות אצל הצדיק: "כאשר חיתנתי את ביתי הבכורה, רציתי מאוד שהיא תגור בישוב שלנו, אך בזמננו, ללא הון עצמי של מאות אלפי שקלים, הדבר אינו מציאותי כלל. התחזקנו בתפילות, ובאמונה, ולאור המלצתו של ידיד, הצטרפתי באותה שנה לציון הרבי מקוזמיר, כאשר משאלה מיוחדת לי אליו - אני רוצה את הבת שלי גרה לידי, וזקוק לנס. במקביל, נרשמה הבת להגרלה של מחיר למשתכן, והלא יאומן קרה, היא זכתה! ובמקום ה 30 מתוך 110!! מיד עם היוודע דבר הזכיה, תרמנו עוד 100\$ לטובת ספר התורה שנכתב בתקופה זו לזכות הצדיק מקוזמיר. תודה לבורא העולם ולשליחו הנאמן, אשר המליץ טוב בעדנו והביא לנו את הישועה הגדולה."

קירלין

חנטשין

היא עיירה בחבל קיילץ שבפולין, על שפת נהר סילניצה, כ-15 ק"מ מקיילץ ושימשה בעבר מקור לאבן גיר לצורך ייצור סיד. בעיירה החלה את דרכה חסידות חנטשין, וכן ישבו בה רבנים מפורסמים שנקראו על שם העיר. במשך השנים לא הותרו מגורים ליהודים בעיר המחוז קיילצה, ולכן הסתפקו בעיירות שבסביבתה, כחנטשין. בשנת תקפ"ז בעיירה היו 1,740 יהודים, שהיוו 70% מאוכלוסייתה. שבעים שנה מאוחר יותר, ב-תרנ"ז, כבר היו 4,361 יהודים ועדיין נותרו 70% מהאוכלוסייה. ישנו תיאור ספרותי מהתקופה, ובו נרשם שהיהודים בעיירה חיו בחברה דתית סגורה, החיים בבתים סביב מרכז העיירה וברחובות הראשיים שבה. בשנת תרס"ה לקראת מלחמת העולם הראשונה, העיר סבלה משריפה ואוכלוסיית היהודים ירדה ל-3414 ונפשות, המהווים רק 61.1% מתושבי העיר. בתום המלחמה נותרו רק 512 בתים על עמדם. לאחר המלחמה, בשנת תרפ"א, נספרו בעיירה רק 2,825 יהודים המהווים 56 אחוז מאוכלוסייתה בלבד.

איריש ווארט

ס'איז באקאנט אז דער טוריסקער מגיד האט זיך פיל געקאכט אין קץ משיח"י, האט איהם זיין ברודער דער רבי ר' איציקל סקווערער אמאל געפרעגט: איך הער אז דו זאגסט קיצין? האט אויף דעם דער טוריסקער מגיד גענטפערט: "ניין איך עפען בלויז אויף א חומש, און כ'זאג אבא כך כתוב בתורה".

האט רבי איציקל סקווערער אויף דעם אויסגעפירט "היינט דארף מען שוין נישט עפענען א חומש, אז מ'קוקט אהן א איד זעהט מען אז משיח דארף שוין צו קומען!"

נאך אן ענין איז באקאנט, און כ'האב דאס געהערט פון התמים ר' יוסל וויינבערג משכונת כתר עליון אשר במקורו הינו מחסידי טוריסק וזקיני הניח תפלין אצל מרן המגיד מטוריסק, און ער האט איהם דערביי געזאגט אזוי לייג איך און אזוי האט דער טאטע געלייגט און אויך דער זיידע וועלכע האט עס מקבל געווען פון אליהו הנביא און אזוי זאלסטו לייגן. זעהט אויס אז ער האט דאס געזאגט פאר יעדן בחור ווייל כ'האב געהערט שוין די זעלבע זאך פון אנדערע.

לרפואת הילד
חיים אריה ירמיהו בן אסתר
בתוך שאר חולי ישראל

להצלחת
ישראל אהרן בן גולה
ומשפחתו בכל העניים

ניתן לשלוח תגובות
רעיונות והערות
לתערכת באימייל:
0733678281@gmail.com

תמונת השבוע

הרה"ק רבי חיים שמואל מחנטשין זי"ע
כד "החווה מלובלין"

את הבקבוקים מביאים לאחת מנקודות האיטוף:
ירושלים-חגי 21 מאחורי השער
למערכת באימייל: 9/5 מאחורי הדלת

בקבוק = אותיות!

בקבוקים אוסיים
בשקית ארוכים
מבאים לנחמת
השומה למעלה
איתנו דואגים
למחור

ואתם שותפים בספר תורה
כל שישאפו יותר בקבוקים נן תזכו ביותר איתם בספר ותורה

רבי מרדכי כהנאני וזא מלך ישועות